

Liên là một thiêu nữ, khoảng 25 tuổi, làm việc trong một department store. Một ngày nọ, một người bạn học cũ mời Liên đi dạo ra trường của mình. Vì là bạn khá thân nên Liên sẵn lòng thì giờ đi dạo để chia vui với bạn. Trong buổi đi, khi nhìn sinh viên tốt nghiệp được đặt tên, Liên nhận ra tên của một số bạn học cùng học trung học. Bạn Liên thấy buồn và hơi tiếc trong lòng. Giá mà hơi đó Liên đừng lấy chồng sớm, cũng đừng bỏ học đi làm như người cha chú khó tiếp tục học thì hôm nay cũng đã xong bạn năm đời học và cũng được lãnh bằng như các bạn của mình. Hơn nữa, phải chi bạn quan tâm đến việc học của Liên, đừng chỉ theo ý Liên như người lấy theo quy định làm cha mẹ, nghiêm khắc hơn và thúc đẩy, khuyến khích hơn một tí thì ngày nay Liên đã có một tương lai tươi sáng hơn. Hơi đó Liên có người yêu sớm nên bỏ học, cha mẹ chỉ theo ý Liên, bỏ con muộn sao cũng được chứ không chờ bèo, đến đời. Bây giờ Liên phải làm một công việc với đồng nghiệp thấp, đời sống vì thế cũng chật vật. Thế quý vị, nếu vì thế con mà chúng ta chỉ chú ý con chứ không dám nói hay làm điều gì trái ý con, liệu khi chúng ta vô tình gây thiệt hại cho con.

Trong Câu Chuyện Gia Đình kể trước, chúng tôi có nói về năm yêu tử hay năm điếu kiển con có thể đào tạo nên như người cha con trưởng thành, chúng tôi cũng đã trình bày yêu tử thế nào, đó là trong gia đình con có tình yêu thế nào: tình yêu vợ chồng dành cho nhau và tình yêu cha mẹ dành cho con. Hôm nay chúng tôi xin trình bày yêu tử thế nào.

2. Kết Luận

Yêu tử thế nào hai để có thể đào tạo nên như người cha con trưởng thành và một tình cảm, tinh thần và tâm linh là trong gia đình con có kết luận. Cha mẹ con đừng luẩn thẩn và gì cũng hỏi rõ ràng cho con vâng theo. Quý vị có thấy là thế nào thế nào điếu gì chúng ta bỏ con đừng làm thì các em muộn làm không? Ví dụ khi ngồi trong nhà thờ hay ở nơi công yên lặng, nếu ta bỏ con nói như là các em muộn nói to và nói nhieu. Khi bỏ con đi chứ không được chứ ý là các em sẵn sàng. Khi bỏ con đi ngủ, các em sẵn tìm đến mẹ lý do để ra khỏi giường. Như người điếu tử và hơi ích cha mẹ bỏ làm các em không làm, còn như người điếu tử có hơi và nguy hiểm, cha mẹ bỏ đừng làm là các em muộn làm và có em phải làm cho bằng được. Tại sao con em chúng ta cứ thích làm ngược lại như người gì cha mẹ dạy bỏ? Đó là vì bạn tính tình tôi trong con người. Không chỉ

các em như thích làm những gì không được phép làm mà các em làm nên và ngay cả những gì nên cũng vậy. Điều gì sai quấy, có hại hay điều gì tốt đẹp là chúng ta muốn làm.

Khi các em như làm những gì cha mẹ dạy bảo, đó không phải là tính tự nhiên gây thù oán với con như các em thách thức thẩm quyền của cha mẹ. Các em muốn thử xem mình có vượt qua giới hạn mà cha mẹ đặt ra hay không, hoặc xem cha mẹ sẽ phản ứng thế nào. Tuy nhiên con cái cũng muốn thách thức thẩm quyền của cha mẹ, tự nhiên em mới vài tháng, đến như em vài ba tuổi, và đặc biệt là các em trong tuổi thiếu niên. Ngoài ra, vì tính tò mò và vì nhu cầu và áp lực của bản bè, con em chúng ta cũng có khuynh hướng muốn làm những gì trái ngược với cha mẹ. Vì những lý do đó, là cha mẹ chúng ta cần đặt luật lệ và giới hạn cho con, để không phải khóc, phải khổ vì có những đứa con ngoan ngoãn, không tôn trọng thẩm quyền của cha mẹ, làm lên làm xuống điều gì gây thiệt hại cho bản thân và gia đình. Nếu con bắt đầu ra khỏi giới hạn và thách thức thẩm quyền của cha mẹ, chúng ta cần có biện pháp để chấm dứt điều đó. Tuy nhiên, trong mọi hoàn cảnh và mọi trường hợp, chúng ta cần hướng dẫn con bằng tình thương và kỷ luật.

Lời Chúa trong Kinh Thánh dạy rằng nếu chúng ta phải áp dụng kỷ luật để dạy dỗ, uốn nắn con nên ngoan và trung thành. Sách Châm Ngôn trong Kinh Thánh có dạy về những câu như sau: "Người nào kiêu ngạo ghét con trai mình; song ai khiêm nhường con sẽ tin cậy và sẽ ở lại với nó" (13:24). "Chết cha sẽ phải trả thù, đâu đánh nó bằng roi vọt, nó chết ngay chỗ đó. Khi con đánh nó bằng roi vọt, sẽ giới hạn phạm vi của nó khỏi phạm tội" (23:13-14). Một lời dạy khác về việc dùng kỷ luật trong việc dạy con là: "Roi vọt và sự quở trách ban cho sự khôn ngoan; còn con trai phóng túng làm mất lòng cha mẹ mình" (29:15). Sự dạy bảo và roi vọt phải của cha mẹ sẽ giúp con cái tránh khỏi khôn ngoan, các em sẽ biết đâu là điều tốt phải làm, đâu là điều xấu phải tránh. Nếu không rèn luyện uốn nắn con, các em sẽ trở nên như đứa trẻ vô kỷ luật, khi nào cho cha mẹ phải xử lý. Có lẽ quý vị đã từng nghe kể về những em như nằm võ, gào khóc đòi công bằng, cha mẹ xử lý mà không biết làm sao, lý do là vì nhà mẹ khi các em gào khóc như thế, cha mẹ lập tức chiều theo ý các em nên đó là cách các em đòi hỏi điều mình muốn, biết khi nào đang ở đâu, những em đó không sợ cha mẹ hay mặt người nào. Vì mọi người đều sinh ra trong thế giới này, nếu tự nhiên không hướng dẫn sẽ dẫn đến điều sai quấy và con sẽ sống trong thế giới này, vì thế kỷ luật là điều không thể thiếu trong gia đình nếu chúng ta muốn đào tạo nên những đứa con trở nên thành.

Lời Chúa khi nói về lòng: "Sự ngu dại vào lòng con trẻ; song roi vọt sẽ làm cho sự hiểu biết của nó" (Châm ngôn 22:15). Chúng ta thấy tính dốt và có khuynh hướng muốn làm điều quấy trong con em chúng ta, dù là tuổi rất nhỏ, tuổi mà chúng ta thường gọi là "ngây thơ vô tội". Chúng ta như các em như không ai dạy mà biết tranh giành, tham lam, ích kỷ, ganh ghét. Khi biết nói là các em tự nhiên biết nói dối, nói dối lòng người khác, v.v... Vì thế nếu không có kỷ luật để ngăn chặn và sửa đổi những hành động sai quấy, con em chúng ta không thể trở nên ngoan và tốt. Những điều cần nhớ là chúng ta dùng kỷ luật và dùng roi để rèn

đây, chúng ta chắc chắn không phải để gây tổn thương cho tình thân hay thậm chí xác chết con.

Một điều quan trọng khác trong việc áp dụng luật trong gia đình là cha mẹ phải đồng ý với nhau. Khi chúng ta cũng như khi đặt luật lệ, cha và mẹ cần phải có lòng mến ý với nhau. Vì Chúa đặt người cha làm chủ gia đình, nên người mẹ cần tuân theo ý chỉ trong việc dạy con, trẻ trẻ ngoan hợp luật của người cha quá đáng hay có hại cho con. Chúng ta nên nhớ trẻ ngoan hợp ông cha quá nghiêm khắc, đức tài với con, hoặc là quá dể dãi, không áp dụng luật nào cả, hoặc người cha buộc con làm những điều đi ngược với Lời Chúa dạy; trong trẻ ngoan hợp đó người mẹ vì vâng Lời Chúa dạy, có thể không đồng ý với người cha. Tuy nhiên, có những gia đình lại theo một hướng quá đáng khác, đó là chỉ là nói của người cha trong gia đình mới có giá trị, còn ý kiến hay lời khuyên của mẹ không có giá trị. Có những ông cha nói với con: "Con làm theo lời ba là được, mẹ con biết gì mà nói!" Đây cũng là điều thiêu quân bình, chúng ta cần tránh. Theo Lời Kinh Thánh dạy, con cái phải nghe lời khuyên dạy của cha và mẹ: Châm Ngôn 1:8 dạy: "Hỡi con, hãy nghe lời khuyên dạy của cha, chớ bỏ phép tắc của mẹ con." Lời dạy của cha và mẹ đều có giá trị, con cái phải vâng theo cả hai. Dù khi con đã lớn và cha mẹ đã cao tuổi, con cái cũng cần đặt tâm đức vào lời dạy của cha và mẹ. Kinh Thánh dạy: "Hãy nghe lời cha đã sinh ra con, chớ khinh bỏ mẹ con khi người trở nên già yếu" (Châm Ngôn 23:22).

Vì cha và mẹ đều có trách nhiệm dạy con nên khi con hành động, cha và mẹ đều chịu trách nhiệm: Kinh Thánh cho biết: "Con trai khôn ngoan làm vui cha mình; nhưng đứa ngu muội gây buồn cho mẹ nó" (Châm ngôn 10:1). Nếu cha mẹ không đồng ý nhất trong việc áp dụng luật, con cái sẽ hoang mang, không biết phải vâng lời ai. Ví dụ, con xin đi chơi, cha nói không được, đi như thế nguy hiểm không tốt, nhưng mẹ lại cho đi, nói rằng không sao, có chuyện gì mẹ chịu. Hoặc khi con xin mua sắm một món đồ nào, cha đồng ý nhưng mẹ không đồng ý, bỏ mua như thế là phí phạm, không cần thiết. Có những cha mẹ dạy trách nhiệm cho nhau khi con áp dụng luật hay đặt luật lệ cho con. Ví dụ như khi con xin ngủ lại đêm ở nhà bạn, hoặc xin đi chơi với bạn trai, bạn gái, ông cha nói: con phải xin phép mẹ, mẹ bỏ xin phép cha, không người nào muốn đặt giới hạn hay đặt luật cho con, cũng không ai muốn chịu trách nhiệm về việc của con. Điều này sẽ khiến con bối rối, không biết phải xin phép ai, không biết cha hay mẹ là người thiết lập có quy định trong gia đình. Khi cha mẹ không nhất quán trong việc dạy con cũng khiến các em yêu thương cha mẹ không đồng ý.

Có những gia đình cha quá khó còn mẹ thì quá dể dãi, con muốn gì cũng được; có gia đình thì ngược lại, mẹ là người nghiêm khắc còn cha vì quá bận rộn với công việc hoặc thiêu tình thân trách nhiệm lại quá dể dãi với con. Điều này khiến con cái không ngừng hoang mang nhưng có thể đưa đến sự chia rẽ trong gia đình: con cái có thể cảm thấy giận giữ và yêu thương bố cha mẹ dể dãi với mình nhưng lại xa lánh hoặc không thương người nghiêm khắc hơn (còn tiếp).

Minh Nguyên
Chương Trình Phát Thanh Tin Lành